

Tijd							
09.15 - 09.45 Inloop (Sint-Janskerk)							
09.45 - 10.05 Plenaire start (Sint-Janskerk) We toosten op het nieuwe jaar met burgemeester Pieter Verhoeve en G40-voorzitter Paul Depla.							
10.05 - 11.15 'Grip'. In gesprek met prof. dr. Will Tiemeijer van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid In november 2023 kwam de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid met het rapport 'Grip. Het maatschappelijk belang van persoonlijke controle'. Op deze netwerkdag verkennen we in gesprek met Will Tiemeijer en met elkaar welke bijdrage we aan deze publicatie kunnen ontleen voor herstel van vertrouwen tussen samenleving en overheid.							
11.15 - 11.30 Verplaatsen naar de keuzesessies - Ronde 1 (Historische stadhuis)							
11.30 - 12.30	Themagroep Zorg, Jeugd en Onderwijs	Themagroep Inter-bestuurlijke samenwerking	Themagroep Wonen, Welzijn, Zorg	Themagroep Armoede en Schuldhelpverlening	Themagroep Vitale binnensteden en werklocaties	Themagroep Leefomgeving en Stedelijke transformatie	Themagroep Woningmarkt
	Burgemeesters kamer	Raadzaal	Burgerhal	Waagzaal	St Janzaal	Sterzaal	Trouwzaal
12.30 - 14.00 Lunch (Sint-Janskerk) U kunt in de Sint-Janskerk blijven om te netwerken, maar u hebt ook de keuze uit (start om 13.00uur): <ol style="list-style-type: none"> een stadswandeling met gids door het historische centrum een bezoek aan Experience Bodemdaling (kenniscentrum over bodemdaling en funderingsproblemen) een rondleiding in de Sint-Janskerk 							
14.00 - 15.00 Keuzesessies - Ronde 2 (Historische stadhuis)							
	Themagroepen Woningmarkt + Duurzaamheid	Themagroepen Wonen, Welzijn en Zorg + Zorg, Jeugd en Onderwijs	Themagroep Sterke keten van participatie, leren, werken en ondernemen	Themagroep Vergunninghouders & Asiel	Themagroep MKB en Economische vernieuwing	Themagroep Slimme duurzame verstedelijking en Mobiliteitsvernieuwing	Themagroep Raadzaal
	Trouwzaal	Burgemeesters kamer	St Janzaal	Waagzaal	Sterzaal		
15.00 - 15.15 Verplaatsen naar het volgende onderdeel							
15.15 - 16.15	Pijlerbijeenkomst Economie en Werk	Pijlerbijeenkomst Fysiek	Pijlerbijeenkomst Sociaal	Themagroep Financiën		Themagroep Veiligheid	
	Sterzaal	Raadzaal	Trouwzaal	St Janzaal		Waagzaal	
16.15 Afsluiting met hapje en drankje (Historische stadhuis, Burgerhal)							

Toelichting op de onderdelen

In gesprek met prof. dr. Will Tiemeijer van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (Sint-Janskerk, 10.05 - 11.15 uur)

In november 2023 kwam de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid met rapport '[Grip. Het maatschappelijk belang van persoonlijke controle](#)'. Belangrijk in dat rapport is het denken over de mate van invloed die mensen hebben op hun eigen leven. Een beroep door de overheid op zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid vraagt om mogelijkheden om die ook waar te kunnen maken. Een te laag 'doenvermogen' leidt tot vermindering van gezondheid en tevredenheid over het leven en versterkt maatschappelijk onbehagen. Het eigen onbehagen is vervolgens een opmaat naar een beeld dat het in de samenleving niet goed gaat. Het WRR-rapport pleit voor een wijze van denken bij de overheid die meer uitgaat van het 'eerstepersoonsperspectief' en zoekt naar een goede balans tussen onzekerheid (wat een fact of life is) en 'grip'. Het geeft daarvoor enkele adviezen.

Themagroepen ronde 1 (Historische stadhuis, 11.30 - 12.30 uur)

Zorg, Jeugd en Onderwijs

"Wij weten wat goed voor u is"

Op 24 januari vindt een G40 bestuurlijke themagroep Zorg Jeugd Onderwijs plaats, als onderdeel van de G40 BND in Gouda. U bent van harte uitgenodigd! Hierbij een vooraankondiging van de themagroep.

Het doel van alle transformaties zijn toekomstbestendige voorzieningen voor onze inwoners. Volgens de akkoorden waar u allen druk mee bent (Hervormingsagenda, IZA, GALA, WOZO, TAZ e.d.) 'moeten' inwoners zich bewust worden van de tekorten in de zorg en wat dit voor hen betekent. Ze 'dienen' te begrijpen dat er iets gaat veranderen en zij daaraan 'moeten' bijdragen. Kortom, we gaan uit van rationele keuzes en samenredzaamheid van mensen. Is het realistisch om dit te verwachten?

Onder leiding van [Anke Sliegers](#), auteur van de succesvolle boeken '[De nieuwe route](#)' en '[Van gedoe naar gedragen](#)' gaan we in gesprek over wat een radicale omslag van de samenleving in de democratische besluitvorming vraagt. Wat is er nodig voor eigenaarschap en gedragsverandering van inwoners? Hoe kunnen we samenwerken met inwoners en deze samenwerking stimuleren en activeren? En hoe kunnen we, ondanks de sneltreinvaart van alle akkoorden, zorgen voor breed gedragen beleid in zowel de eigen organisatie als de samenleving?

Interbestuurlijke Samenwerking

Positionpaper en agenda 2024

Het afgelopen jaar heeft de themagroep gewerkt aan een position paper over dit onderwerp, die als basis kan dienen voor standpuntbepaling op het aspect bestuurlijke samenwerking in alle dossiers. Dit paper is gebaseerd op gezamenlijke sessies met andere themagroepen, op input tijdens bestuurlijke en ambtelijke netwerkdagen, en verdiept in gesprekken met Casper van de Berg (oa ROB). Het paper diende al als basis voor vele gesprekken met BZK en VNG, onder andere in het kader van Elke regio telt!, de verkiezingen, en de agenda Sterk bestuur. Inmiddels zijn er nauwe contacten met BZK en de andere stedennetwerken opgebouwd. Ook is de themagroep verbreed, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

Al met al ligt er dus een mooie stevige basis om in 2024 op door te bouwen - een spannend jaar richting een nieuw kabinet. Hoe we dat gaan doen, dat bepalen we samen [op 24 januari](#). Heel fijn als je de sessie kunt meemaken!

Wonen, Welzijn, Zorg

Overvolle Maatschappelijke Opvang

De maatschappelijk opvang (MO) is overvol. Doorstromen naar (passende) woonruimte is moeilijk door onder andere de landelijke schaarste in woningen. Steeds vaker melden mensen met een baan zich bij de MO, omdat zij geen woonruimte hebben. Daarnaast zien de medewerkers van de MO dat de mensen die naar de opvang komen vaker meer en complexere problemen hebben. Bij de uitstroom is daardoor intensievere ambulante begeleiding nodig. Het streven om na drie maanden mensen in de MO naar een woning te begeleiden wordt vrijwel nergens gerealiseerd. Het gebrek aan passende huisvesting en vervolgtrajecten is het grootste knelpunt.

Esmé Wiegman, directeur Valente en Ico Kloppenburg, beleidsmedewerker van de VNG gaan met ons in gesprek over de overvolle MO, en de oplossingen die zij zien.

Deze themabijeenkomst zal een vervolg krijgen. Het doel is om gezamenlijk te komen tot een agenda die leidt tot oplossingen voor de MO komende jaren.

Armoede en Schuldhulp-verlening

De G40 themagroep Armoede en schuldhulpverlening zet zich in op kennisontwikkeling, kennisdeling en lobby op het gebied van armoede en schulden. De afgelopen periode hebben we onze aandacht gericht op het bereiken van inwoners met lokale inkomensregelingen, het benaderen of begeleiden van inwoners met betalingsachterstanden, en de invloed van taalgebruik en beeldvorming. In de sessie zullen we over deze thema's in gesprek gaan met een ervaringsdeskundige. De precieze invulling hiervan volgt later.

Vitale binnen-steden en werklocaties

Aanpak onrendabele top

Platform31 heeft in 2023 op basis van gesprekken met 10 steden de studie Ruimte voor economie en werk, hoe sturen G40-gemeenten in het tijdperk van binnenstedelijke verdichting uitgevoerd.. Als gemeenten zien we bij het realiseren van ruimte voor economie naast planmatige-juridische uitdagingen vooral financiële knelpunten, zoals de onrendabele top. Met Damo Holt, expert financial engineering van de Rebel Group bespreken we mogelijke oplossingsrichtingen, waaronder een werk-corporatie, een revolverend fonds, een convenant en de mogelijkheden van de Omgevingswet. In 2024 werken we een aantal oplossingsrichtingen verder uit in overleg met het ministerie van EZK. Welke oplossingsrichtingen hebben bestuurlijke prioriteit?

Leef-omgeving en stedelijke transformatie

De uitvoering aan zet

Op 19 december 2023 heeft de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) het advies 'De uitvoering aan zet' aangeboden aan een aantal relevante bewindspersonen en de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer.

Dit advies gaat over het omgaan met belemmeringen in de uitvoering van beleid voor de fysieke leefomgeving. De Raad constateert dat de beleidsuitvoering op steeds meer terreinen hapert, met als gevolg dat de doelen en ambities van de overheid de laatste jaren maar heel beperkt worden gerealiseerd. De Raad heeft nader geanalyseerd welke belemmeringen er spelen in de uitvoering van het leefomgevingsbeleid en biedt oplossingsrichtingen, waarbij de Raad herwaardering van de uitvoering ziet als essentiële voorwaarde voor het realiseren van effectief beleid.

Werken aan een verbeterde relatie tussen beleid en uitvoering vormt niet alleen een opdracht voor de Haagse politiek, maar ook voor politici, bestuurders, projectleiders en uitvoerenden op alle schaalniveaus. De raad is ervan overtuigd dat er een aantal zaken moeten veranderen om de uitvoeringspraktijk structureel te betrekken bij de Haagse beleidsontwikkeling en geeft daartoe in het advies zeven aanbevelingen.

Jeanet van Antwerpen, lid van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur zal op 24 januari het advies 'De uitvoering aan zet' en de daarin genoemde belemmeringen en oplossingen nader duiden. Aansluitend gaan we met elkaar in gesprek over onze rol het in verbinden van beleid en uitvoering.

Woningmarkt

Actualisatie Actieagenda Wonen

De G40 themagroep Woningmarkt is sinds het najaar 2023 betrokken bij de actualisatie van de Actieagenda Wonen (AAW 2.0). Eerder, in februari 2021, hebben Aedes en 33 andere partijen de AAW gepresenteerd. De G40 heeft destijds vanuit de Fysieke pijler een actieve bijdrage hieraan geleverd. Veel punten uit deze agenda zijn overgenomen door het demissionaire kabinet. De G40 en andere betrokken partijen zien een actualisatie van de AAW als middel om wederom de komende kabinetsplannen op het gebied van woningbouw te beïnvloeden. Aedes is hier opnieuw trekker van. De focus ligt dit keer vooral op de nieuwbouw van woningen, dus minder breed dan de eerdere AAW. Hierin werd bv ook ingegaan op leefbaarheid en duurzaamheid.

Binnen de Fysieke pijler van de G40 is de themagroep Woningmarkt aangehaakt. Ook de VNG is aangehaakt en trekt samen met de G40 op. Het streven is om de AAW 2.0 eind januari gereed te hebben om aan te bieden aan het nieuwe kabinet. Of dit ook gehaald wordt, hangt af van hoe snel overeenstemming tussen alle partijen wordt bereikt. In het bestuurlijke overleg van de themagroep Woningmarkt lichten we het proces en inhoud van de AAW 2.0 verder toe. Bestuurlijke leden van andere themagroepen zijn ook welkom om aan te sluiten.

Lunch-activiteiten (Start in de Sint Janskerk, 13.00 uur)

U kunt in de Sint-Janskerk blijven om te netwerken, maar u hebt ook de keuze uit:

1. Een stadswandeling met gids door het historische centrum

In 2022 is het exact 750 jaar geleden dat Gouda haar stadsrechten kreeg van Graaf Floris V van Holland. Gouda kent een rijke historie van ambachten. Denk bijvoorbeeld aan kaas en stroopwafels. Gouda is ook een stad van verdraagzaamheid, waar invloedrijke denkers als Erasmus en Coornhert hun tijd hebben doorgebracht. Samen met een gids maakt u een wandeling door het historische centrum van de stad.

2. Een bezoek aan Experience Bodemdaling

De bodem daalt in Gouda, net als in veel steden in Noord- en West-Nederland, al eeuwen. Het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen heeft de Experience Bodemdaling ontwikkeld om gesprekken over de aanpak van bodemdaling en funderingsproblemen verder te helpen. In de Experience komen, door middel van korte videoportretten, 12 particulieren en professionals aan het woord over urgentie én oplossingen. Ze brengen met hun visie en ervaring het gesprek op gang. De digitale kaarten in de Experience maken de achtergronden inzichtelijk.

3. Een rondleiding in de Sint-Janskerk

De Sint-Jan is met 123 meter de langste kerk van Nederland. De 'Goudse Glazen' in de kerk vormen een hoogtepunt in de Europese glasschilderkunst. Tijdens de rondleiding ontdek je de verborgen schatten. Een deskundige gids vertelt het grote verhaal achter de ramen, dat soms in hele kleine details is verstopt.

Themagroepen ronde 2 **(Historische stadhuis, 14.00 - 15.00 uur)**

Gezamenlijke sessie Woningmarkt + Duurzaamheid

Hoe voorkomen we dat woningbouw stopt door netcongestie? Gemeenten aan zet!

We staan het komende decennia voor een grote woningbouwopgave. Maar in toenemende mate lopen we tegen de grenzen van ons energiesysteem aan. Gemeenten worden er steeds vaker mee geconfronteerd dat nieuwbouwwijken niet meer kunnen worden aangesloten op het elektriciteitsnet. Daarom is het belangrijk om in te zetten op een robuust energiesysteem.

Tijdens deze thema sessie gaan we vanuit de praktijk van gemeente Almere met elkaar in gesprek over wat er speelt, en mogelijke oplossingen.

We moeten slimmer kijken naar de energie vraag, aanbod en balanceren. Waar vroeger één belletje met de regionale netbeheerder voldoende was om binnen drie maanden een netaansluiting te krijgen, moeten netbeheerders steeds vaker nee verkopen! Er is in toenemende mate sprake van energietransportschaarste. Eerst in het hoog- en middenspanningsnet, maar nu ook in het laagspanningsnet. Dit raakt de woningbouwopgave en elektrische mobiliteit.

Wat zijn slimme lokale oplossingen? Hoe speel je als gemeente hier een rol in om die te realiseren? Hoe houd je rekening met netcongestie? En met welke partijen heb je te maken?

Tijdens deze gezamenlijke thema sessie vertellen de Nationaal Programma's Regionale Energiestrategie (NPRES) en Lokale Warmtetransitie (NPLW) vertellen hier meer over.

Gezamenlijke sessie van Wonen, Welzijn en Zorg + Zorg, Jeugd en Onderwijs

Toegankelijke Zorg

Aanleiding zijn onder andere vragen over de rol van partijen zoals gemeenten, zorgverzekeraars / zorgkantoren en zorgaanbieders in regionale samenwerkingsverbanden. Het sociaal domein krijgt een steeds belangrijker spilfunctie. Wat betekent dat voor de onderlinge rollen? En hoe houden we de zorg toegankelijk voor wie dat nodig heeft? Voor ZJO een mooi inhoudelijk vervolg op het ochtenddeel over de maatschappelijke dialoog. Voor WWZ inhoudelijk een goed vervolg op het ochtenddeel over de overvolle maatschappelijke opvang.

Sterke keten van participatie, leren, werken en ondernemen

Deze sessie staat in het teken van twee onderwerpen:

1. Voorbereiding voor de VNG Top Bestaanszekerheid.
Wat zijn belangrijke punten om mee te nemen naar de Top Bestaanszekerheid? Daarbij nemen we ook de uitkomsten mee van het gesprek dat het DB G40 heeft gehad over bestaanszekerheid met Godfried Engbersen.
2. Agenda voor komend jaar/ 2 jaren.
We staan aan het begin van een nieuw jaar en een nieuwe regeerperiode, wat vinden wij de belangrijkste opgaven en ontwikkelingen waar we op willen inzetten als G40?

Vergunning-houders & Asiel

De themagroep start in januari met het opstellen van de werkagenda van 2024. We nemen de actualiteit in Den Haag en rondom de spreidingswet als uitgangspunt, en bepalen gezamenlijk welke focus we aanhouden. Hierbij is het streven om vanuit een crisisaanpak naar een duurzame aanpak te komen en onze rol als steden hierbij te bepalen. Een belangrijk onderdeel hiervan is de lobby strategie die we gezamenlijk aanbrengen.

MKB en economische vernieuwing

Paul van Dijk van het Nederlands Comité voor Ondernemerschap bespreekt met ons de trends in het MKB en de aanbevelingen. De Actieagenda MKB-dienstverlening wordt omarmd door het Nederlands Comité voor Ondernemerschap, demissionair minister Micky Adriaansens, haar ministerie van EZK, KvK, RvO, ROM's, MKB, VNO-NCW, IPO, VNG en uiteraard door ons G40-steden netwerk. Paul van Dijk van het Nederlands Comité van Ondernemerschap zal vertellen over de samenwerkingsenergie die deze partijen voor MKB-ondernemers toonden tijdens hun bijeenkomst op 15 november jl.

Kwartiermaker Rob Schouten zijn goede werk gaat voortzetten in de rol van aanjager. Het wordt serieus en het wordt concreet! Zes regio's gaan in april van start met de uitvoering van hun ontwikkelplan met als doel:

1. Toename van het aantal MKB-ondernemers dat aangesloten is bij een lokale/regionale MKB-gemeenschap én de ambitie heeft om diens producten en bedrijfsprocessen toekomstbestendig te maken;
2. Toename van het aantal succesvolle interventies in de MKB-dienstverlening waardoor ambitieuze MKB-ondernemers:
 - a. gemakkelijker toegang krijgen tot MKB-gemeenschappen
 - b. effectief inhoudelijke kennis verwerven en netwerkpartners vinden;
 - c. het vermogen verwerven om hun producten en bedrijfsprocessen te vernieuwen;
 - d. hun plannen sneller kunnen omzetten in investeringen.
3. Een verdere ontwikkeling van de methodiek om de bovenstaande resultaten te bereiken.

Tijdens ons overleg op 24 januari in Gouda geven wij jullie de gelegenheid om een kijkje in de keuken nemen en om inbreng te leveren. **Paul Guldemond** (Zwolle) neemt ons mee in de aanpak van Zwolle. In december jl. kwam een breed gezelschap van nationale en regionale partijen bijeen in Zwolle voor een 'deep-dive'.

Slimme mobiliteit, slimme duurzame verstedelijking en mobiliteits-vernieuwing

Grip op logistiek - Op weg naar duurzamere en leefbare (binnen)steden

Vanaf 2025 gaan steden zero-emissie zones aanwijzen. Maar hoe zorg je nu al voor meer verkeersveiligheid en duurzamere en leefbare steden? Hoe zorg je voor slimmere en efficiëntere logistieke stromen en hoe zorg je tegelijkertijd voor voldoende draagvlak onder je inwoners en ondernemers? En hoe trek je hierin als G40-steden gezamenlijk in op, zodat je samen sterk staat in gesprekken met toeleveranciers?

Dordrecht en Apeldoorn bespreken voorbeelden van hoe je in gesprek gaat met inwoners en ondernemers. En het ministerie van IenW en de gemeente Zwolle lichten toe hoe slimme toepassingen kunnen helpen in efficiënter verkeersstromen (o.a. in binnensteden) verminderen. Als onderdeel van het DMI-ecosysteem is namelijk een aanpak voor landelijke maatregelen gericht op het veiliger, efficiënter en duurzamer organiseren van logistieke stromen in de stad. Daarvoor stelt IenW 7 miljoen beschikbaar.

Ben jij benieuwd hoe je je logistieke stromen in je stad efficiënter en slimmer kunt inrichten? Kom dan naar de unieke gezamenlijke sessie van de themagroep 'Vitale binnensteden' en 'Slimme duurzame verstedelijking en mobiliteitsvernieuwing'.

Pijlerbijeenkomsten en themagroepen Financien en Veiligheid

(Historische stadhuis, 15.15 - 16.15 uur)

Pijler Economie en Werk

Welke regio's lopen voorop in de transitie naar een nieuwe economie? **Otto Raspe**, hoofd RaboResearch en econoom, heeft de transitie naar een duurzame en inclusieve economie per regio in kaart gebracht. Midden-Brabant, Zuidoost-Brabant en Zuid Limburg lopen voorop, ook Friesland, Groningen en Twente scoren goed. De transitie biedt voor elke regio kansen, de aanpak vraagt maatwerk per regio. Soms om voorop lopende bedrijven sterker aan achterblijvers te verbinden, soms ook om impulsen van buiten de regio te organiseren. Na de eerste studie in september 2023 is RaboResearch bezig met verdiepende studies over wat werkt en wat aandachtspunten zijn. In het pijloverleg ook aandacht voor de actualiteit.

Pijler Fysiek

Uitdagingen in samenwerking publiek/publiek en publiek/privaat

De bijeenkomst van de fysieke pijler staat in het teken van het thema samenwerking. Om de maatschappelijke opgave om landelijk 100.000 woningen per jaar te realiseren is samenwerking nodig. Hoogleraar Publiek Opdrachtgeverschap aan de TU Delft, Marleen Hermans, diept met ons dit thema verder uit. We gaan in gesprek over uitdagingen in de samenwerking tussen publieke partijen onderling en publieke partijen met private partijen.

Pijler Sociaal

In de verschillende themagroepen wordt aandacht besteed aan de verschillende jaarplannen van de themagroepen. In het Sociale Pijler overleg komen vervolgens alle bestuurlijke themagroep voorzitters aan het woord. Zij lichten mondeling hun jaarplan toe voor 2024 en gaan daarover in gesprek met de Sociale Pijler leden.

Financiën

Er zijn grote zorgen over de structureel financiële situatie van gemeenten. De groei van het gemeentefonds loopt in 2023 tot en met 2025 langzaam terug, en vanaf 2026 treedt een grote omslag op. Dan krijgen de gemeenten zo'n € 3 miljard minder, zonder dat er taken verdwijnen. Het kabinet heeft inmiddels erkend dat er sprake is van een disbalans tussen taken en middelen vanaf 2026.

In deze sessie wordt u bijgepraat - en gaat u met elkaar in gesprek - over actuele ontwikkelingen. David Rietveld, coördinator Gemeentefinanciën bij de VNG, is aanwezig om een update te geven.

Themagroep Veiligheid

In de Bestuurlijke Themagroep Veiligheid worden actuele veiligheidsvragen besproken. De verdieping komt deze keer uit de gemeente Rotterdam. Rotterdam heeft te kampen met toenemend excessief geweld en explosies. Louis van Gennip, stadsmarinier Rotterdam en Wim Hoek, districtschef politie-eenheid Rotterdam Zuid geven een toelichting op de problematiek en de aanpak..